

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **O. B.**
bytem X

zastoupen advokátem Mgr. Petrem Macákem,
sídlem Kolínská 13, Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2021, č. j. X, sp. zn. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2021, č. j. X, sp. zn. X, a rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 10. 2. 2020, č. j. X, sp. zn. X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 14 466,50 Kč k rukám Mgr. Petra Macáka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 10. 2. 2020, č. j. X, sp. zn. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl ve zkráceném přezkumném řízení zrušen příkaz Městského úřadu Slaný (dále jen „městský úřad“) ze dne 18. 6. 2020, č. j. X, č. spisu X (dále jen „příkaz“). Tímto příkazem byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2020 (dále jen „zákon o silničním provozu“) a byla mu uložena pokuta ve výši 2 500 Kč.

2. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Již v odvolání brojil především proti procesnímu postupu krajského úřadu, který porušil § 98 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť tím, že jako první úkon vydal rozhodnutí podle § 100 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky o řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) znemožnil žalobci uplatňovat jeho procesní práva. V odvolání též namítal, že nebyla dodržena zákonná lhůta uvedená v § 100 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce nesouhlasí s postupem žalovaného, jenž mu sice dal za pravdu v tom, že nejprve mělo být zahájeno přezkumné řízení a teprve v jeho rámci měl být ustanoven znalec z oboru zdravotnictví, tedy že žalobce byl na procesních právech krácen, prvostupňové rozhodnutí však potvrdil, neboť procesní vadu pokládal za zhojenou v odvolacím řízení.
3. Žalobce dále namítá, že se žalovaný vyhnul posouzení otázky, zda přezkumné řízení bylo zahájeno v zákonem stanovené lhůtě, tedy do tří měsíců ode dne, kdy se správní orgán dozvěděl o důvodu pro jeho zahájení. Žalobce zrekapituloval časovou osu jednotlivých procesních úkonů, přičemž má za to, že rozhodným dnem pro počátek běhu subjektivní lhůty k zahájení přezkumného řízení byl den 4. 9. 2020, kdy byl krajskému úřadu doručen přípis městského úřadu ze dne 1. 9. 2020, jímž mu předložil spisový materiál včetně informací získaných od poškozeného J. Š. (dále jen „poškozený“). Městský úřad informoval krajský úřad o nově získaných poznatcích ve věci a vyslovil dle něj důvodný předpoklad, že žalobce by mohl být v souvislosti s předmětnou dopravní nehodou podezřelý z trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti. Na základě tohoto přípisu mělo být zahájeno přezkumné řízení, což vyjádřil i žalovaný v napadeném rozhodnutí, že byl správný postup. Žalobce z tohoto dovozuje, že i z tohoto důvodu by tento den měl být rozhodný pro počátek subjektivní lhůty k zahájení přezkumného řízení.
4. Shora popsáním způsobem však krajský úřad nepostupoval, neboť vrátil spisovou dokumentaci dne 12. 10. 2020 k doplnění zpět městskému úřadu, který následně usnesením ustanovil soudní znalkyni, která dne 19. 11. 2020 vydala znalecký posudek k poranění poškozeného. Dne 30. 11. 2020 městský úřad odeslal spis opět krajskému úřadu s novým podnětem k přezkumnému řízení. Krajský úřad poté vydal dne 10. 12. 2020 prvostupňové rozhodnutí, které bylo prvním úkonem ve zkráceném přezkumném řízení. Dle názoru žalobce bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno, resp. přezkumné řízení zahájeno, více než tři měsíce poté, kdy zahájeno být mělo a mohlo. Tím došlo k porušení § 100 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, v důsledku čehož jsou obě rozhodnutí nezákonná.
5. Konečně žalobce namítá, že se žalovaný nevypořádal ani s jeho výhradami vznesenými ke znaleckému posudku, resp. k vytýkanému nezákonnému postupu krajského úřadu v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů. Žalobce nezpochybňoval formální náležitosti znaleckého posudku, kterými se žalovaný obsáhleji zabýval. Žalobce je rovněž od prvopočátku řízení srozuměn s tím, že v něm jde o splnění podmínek uvedených v §

100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Nicméně právě tento zákonný předpoklad měl krajský úřad ve svém řízení důsledně zkoumat, a to s přihlédnutím ke všem dostupným důkazům a k jejich obsahu. Předložený znalecký posudek není zákonem stanoveným závazným podkladem, ale jedním z důkazů, který je třeba hodnotit, a to včetně jeho případných faktických závad. A tyto vady podrobně popsané v odvolání, zejména jeho spekulativní závěry rozporné s podkladovou zdravotní dokumentací, kategorický a logickému uvažování odporující závěr v odpovědi na otázku, že poranění poškozeného je v přímé souvislosti s dopravní nehodou, a rovněž vyslovený právní závěr v odpovědi na otázku č. 2, krajský úřad zcela ignoroval, přičemž žalovaný se výhradami žalobce k tomuto postupu *de facto* zcela odmítl zabývat. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a žádá přiznat náhradu nákladů řízení.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že za den rozhodný pro určení počátku běhu subjektivní lhůtu pro zahájení přezkumného řízení považuje den 4. 12. 2020, neboť až tento den krajský úřad získal poznatky a informace, z nichž usoudil, že příkaz mohl být vydán v rozporu s právními předpisy s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2015, č. j. 9 As 183/2014-34. Teprve doručením znaleckého posudku se krajský úřad o důvodech pro provedení přezkumného řízení dozvěděl. Dne 4. 9. 2020, který uvádí žalobce, krajský úřad ještě potřebnými informacemi nedisponoval. Dle žalovaného proto subjektivní tříměsíční lhůta zachována byla.
7. K výhradám žalobce k posouzení jeho námitek ke znaleckému posudku žalovaný uvedl, že se odvolací námitkou zabýval, vycházel přitom ze zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „zákon o znalcích“). Obsah znaleckého posudku nepřísluší správním orgánům posuzovat, nadto znalecký posudek sloužil jen jako podklad pro provedení přezkumného řízení, nikoli jako podklad pro vyslovení vinny žalobce za přestupek. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, náhradu nákladů řízení nepožadoval.
8. V replice na vyjádření žalovaného žalobce poukázal na rozpor mezi obsahem vyjádření a napadeného rozhodnutí, pokud jde o otázku, kdy mělo být přezkumné řízení zahájeno. Žalovaný rovněž nijak nevysvětlil, proč se s příslušnou odvolací námitkou žalobce v napadeném rozhodnutí nevypořádal.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
10. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a u žalovaného je souhlas presumován dle (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).
11. Soud o věci rozhodl přednostně, byť o to žádný z účastníků nepožádal výslovně. Soud však zohlednil, že žalobce se implicitně - návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, který soud zamítl, domáhal odložení případného zahájení trestního stíhání do doby, než bude na základě soudního rozhodnutí postaveno na jisto, zda napadené, potažmo prvostupňové rozhodnutí, je zákonné. Dále soud zohlednil, že na rychlém soudním rozhodnutí je i

důležitý veřejný zájem, neboť orgány činné v trestním řízení, konkrétně policejní orgán dne 23. 7. 2021 dotázal soud na časový horizont, v němž lze očekávat rozhodnutí o žalobě.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

12. Za správního soudu soud zjistil tyto pro posouzení věci podstatné skutečnosti: Městskému úřadu bylo dne 28. 4. 2020 Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje (dále jen „policejní orgán“) učiněno oznámení přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 8 zákona o silničním provozu, z jehož spáchání byl podezřelý žalobce a jehož se dopustil dne 31. 3. 2020 v 7:05 hodin na křižovatce pozemních komunikací č. I/6 a III/23714 v katastru obce Malíkovice, okres Kladno, tím, že jako řidič motorového vozidla tovární značky I., registrační značky X, nerespektoval svislé dopravní značení P4 „Dej přednost v jízdě!“, vjel do křižovatky, přičemž přehlédl z pravé strany příjezdějící motorové vozidlo tovární značky R. F., registrační značky X, které řídil poškozený, jemuž nedal přednost v jízdě, čímž došlo ke střetu obou vozidel. Na základě učiněného oznámení vydal městský úřad ve věci příkaz, který nabyl právní moci dne 3. 7. 2020. Podáním Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 učinila Motocyklová asociace ČR, z.s. jako zmocněnec poškozeného trestní oznámení na žalobce ve věci předmětné dopravní nehody. Prostřednictvím policejního orgánu byla městskému úřadu věc postoupena společně s podklady o nově zjištěných skutečnostech k případnému provedení přezkumného řízení nad příkazem.
13. Dne 27. 8. 2020 se na městský úřad dostavil poškozený ve věci předmětné dopravní nehody. Ze záznamu o podání vysvětlení ze dne 27. 8. 2020 plyne, že se poškozený nepřipojil s nárokem na náhradu škody k řízení o přestupku, protože o přestupku žalobce bylo rozhodnuto příkazem. Městskému úřadu předložil poškozený zdravotnickou dokumentaci, z níž má vyplývat pracovní neschopnost od 31. 3. 2020 do 5. 5. 2020, která byla pro zhoršení zdravotního stavu obnovena od 9. 6. 2020 a v den sepsání úředního záznamu doposud trvala. Poškozený se dále vyjádřil ke svému zdravotnímu stavu po předmětné dopravní nehodě, popsal subjektivně svůj zdravotní stav a důvody pracovní neschopnosti. Usnesením městského úřadu ze dne 16. 10. 2020 byla k posouzení rozsahu utrpeného zranění poškozeného při předmětné dopravní nehodě ustanovena znalkyně MUDr. Olga Plocková Tatičová. Dle závěrů znaleckého posudku ze dne 19. 11. 2020, č. 8633 (dále jen „znalecký posudek“) poranění poškozeného vznikla v přímé souvislosti s předmětnou dopravní nehodou, ze soudně lékařského hlediska byla hodnocena jako ublížení na zdraví s omezením v běžném způsobu života po dobu pěti týdnů, přičemž k trvalým následkům se dosud nelze vzhledem ke krátkému časovému odstupu vyjádřit.
14. Přípisem ze dne 30. 11. 2020 postoupil městský úřad pravomocný příkaz krajskému úřadu k přezkumnému řízení pro podezření, že se žalobce dopustil trestného činu ublížení na zdraví podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku. Prvostupňovým rozhodnutím krajský úřad ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu ve spojení s § 100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky zrušil příkaz, přičemž podle § 99 odst. 2 stanovil, že účinky zrušení nastávají dnem právní moci přezkoumávaného příkazu. V odůvodnění krajský úřad uvedl, že jsou splněny podmínky pro zkrácené přezkumné řízení i podmínky podle § 100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť vyšly najevo skutečnosti odůvodňující posouzení jednání nikoli jako přestupku, ale jako trestného činu, a to na základě závěrů znaleckého posudku. Za den, kdy se krajský úřad dozvěděl o důvodu pro zahájení přezkumného řízení, označil den 4. 12. 2020, kdy obdržel správní spis od

městského úřadu.

15. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V odůvodnění předeslal, že skutečnosti, které musí podle § 100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyjít najevo, byly zjištěny před zahájením přezkumného řízení, tudíž žalobce neměl žádnou možnost uplatnit svá procesní práva účastníka řízení, neboť prvním úkonem v přezkumném řízení bylo vydání prvostupňového rozhodnutí. Jelikož podnět k přezkumnému řízení příkazu nebyl podán žalobcem jako účastníkem řízení, měl krajský úřad coby nadřízený správní orgán městského úřadu zahájit přezkumné řízení, ustanovit znalce z oboru zdravotnictví, vyzoomět o tom žalobce a následně jej vyzvat k seznámení se s předmětným znaleckým posudkem a umožnit mu, aby se k němu v rámci daného řízení vyjádřil. Žalovaný zkonstatoval, že krajský úřad namísto uvedeného postupu vrátil předmětný spisový materiál městskému úřadu, aby prověřil nové skutečnosti, čímž žalobce zkrátil na jeho procesních právech. Tuto vadu však žalovaný považoval za zhojenou tím, že se žalobce mohl se znaleckým posudkem seznámit následně a své výhrady uplatnil v podaném odvolání. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19.
16. K námitkám ohledně obsahu znaleckého posudku a jeho posouzení krajským úřadem žalovaný uvedl, že ze znaleckého posudku vyplývají skutečnosti, které požaduje § 100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Znalecký posudek rovněž splňuje veškeré náležitosti stanovené zákonem o znalcích a vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020. Žalovaný dále poukázal na to, že znalecký posudek neslouží jako důkaz pro uznání žalobce vinným z přestupku, nýbrž jako podklad pro provedení přezkumného řízení, aby mohlo být předmětné jednání posouzeno v rámci trestního řízení.

Posouzení žalobních bodů

17. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou o nedodržení subjektivní lhůty k zahájení přezkumného řízení dle § 100 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Pokud by tato žalobní námitka byla důvodná, nemohlo být přezkumné řízení vůbec vedeno a je nadbytečné se dalšími žalobními námitkami zabývat.
18. Podle § 100 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyjdou-li najevo skutečnosti, které odůvodňují posouzení skutku, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto jako o přestupku, jako trestného činu, zruší příslušný správní orgán rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení. Rozhodnutí o přestupku správní orgán zruší v přezkumném řízení též tehdy, pokud bylo vydáno přesto, že o totožném skutku již pravomocně rozhodl orgán činný v trestním řízení tak, že se nestal, nespáchal jej obviněný, spáchání skutku se nepodařilo obviněnému prokázat nebo že skutek je trestným činem, trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, trestní stíhání bylo zastaveno na základě schválení narovnání, bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého.
19. Podle § 100 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se přezkumné řízení podle odstavce 1 se zahájí do 3 měsíců ode dne, kdy se správní orgán dozvěděl o důvodu pro zahájení přezkumného řízení. Podle § 100 odst. 3 nelze přezkumné řízení podle odstavce 1 zahájit po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o přestupku. Jde o speciální

úpravu ve vztahu k § 96 odst. 1 správního řádu, který uvádí, že usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.

20. Uvedené lhůty platí i v případě, kdy správní orgán rozhoduje ve zkráceném přezkumném řízení. Prvním úkonem správního orgánu při zkráceném přezkumném řízení je vydání rozhodnutí (srov. § 98 správního řádu). Rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení tak musí být vydáno v tříměsíční subjektivní a tříleté objektivní lhůtě. Judikatura správních soudů považuje za den, kdy se správní orgán dozvěděl o důvodu zahájení přezkumného řízení, den, kdy správní orgán získal poznatky, informace nebo důkazní prostředky, z nichž usoudil, že rozhodnutí mohlo být vydáno v rozporu s právními předpisy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2015, č. j. 9 As 183/2014-34, či ze dne 28. 5. 2010, č. j. 2 Afs 125/2009-104, publikovaný pod č. 2207/2011 Sb. NSS). V praxi se správní orgán dozví o důvodech pro zahájení přezkumného řízení zpravidla z podnětu účastníka řízení nebo orgánu činného v trestním řízení.
21. Soud dává žalobci předně za pravdu v tom, že se žalovaný výslovně v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyjádřil k otázce dodržení zákonných lhůt k provedení přezkumného řízení. Napadené rozhodnutí však nelze v tomto smyslu považovat za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný současně v jeho závěru uvedl, že „*nebyly shledány žádné skutečnosti, které by vedly ke zrušení napadeného rozhodnutí*“. Jakkoli by bylo vhodné, aby se žalovaný vyjádřil výslovně, pro účely soudního přezkumu je srozumitelný a přezkoumatelný i implicitní závěr, který vyznívá jednoznačně tak, že se žalovaný ztotožnil s názorem krajského úřadu o započetí běhu subjektivní tříměsíční lhůty až dne 4. 12. 2020. Tento závěr žalovaného lze tedy přezkoumat. Soud pak souhlasí s názorem žalobce, že subjektivní tříměsíční lhůta počala plynout již ode dne 4. 9. 2020, kdy krajský úřad obdržel poprvé od městského úřadu spisový materiál se zprávami o zdravotním stavu poškozeného k provedení přezkumného řízení přípisem ze dne 1. 9. 2020. Již v tento den se totiž krajský úřad dozvěděl o tom, že příkaz mohl být vydán v rozporu s právními předpisy. Nebylo nutné, aby tato skutečnost byla objektivizována znaleckým posudkem, jak se mylně domnívá žalovaný. Je tomu tak proto, že rozpor s právními předpisy plyne buď přímo z původního spisového materiálu a pak je možné přistoupit ke zkrácenému přezkumnému řízení, nebo byl spisový materiál doplněn, jako v posuzované věci, a pak je potřeba ve věci provést dokazování za účelem zjištění, zda skutečnosti nově vyšlé najevo opravdu vedou k závěru o rozporu přezkoumávaného rozhodnutí s právními předpisy.
22. Ustanovení § 95 odst. 1 správního řádu, které se jako subsidiární užije, jelikož zákon o odpovědnosti za přestupky tuto otázku neupravuje, stanoví, že správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, zahájí z moci úřední přezkumné řízení, jestliže po předběžném posouzení věci dojde k závěru, že lze mít důvodně za to, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. Podle odstavce 2, jestliže podnět k přezkumnému řízení dal účastník, může přezkumné řízení provést správní orgán, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, pokud plně vyhoví účastníkovi, který podnět uplatnil, a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému jinému účastníkovi, ledaže s tím všichni, jichž se to týká, vyslovili souhlas. Jinak předá věc k provedení přezkumného řízení nadřízenému správnímu orgánu. Z uvedeného vyplývá, že obecně je k přezkumnému řízení příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, nestanoví-li zákon jinak. V nyní souzené věci není sporu o tom, že příslušným správním

orgánem k provedení přezkumného řízení nad příkazem byl krajský úřad, neboť podnět k jeho přezkoumání přišel od policejního orgánu, nikoli od žalobce jako účastníka řízení. Soud v tomto směru souhlasí i se závěrem žalovaného, že krajský úřad neměl vracet správní spis městskému úřadu, neboť ten nebyl příslušným správním orgánem k provedení přezkumného řízení, ale sám měl zahájit přezkumné řízení. Soud však již nesouhlasí se způsobem, jakým žalovaný s uvedeným závěrem naložil.

23. Je sice pravdou, že v té době nebyl ještě vypracovaný znalecký posudek k posouzení rozsahu zranění, která poškozený utrpěl při předmětné dopravní nehodě. Sám žalovaný však uvedl, že v té době již krajský úřad disponoval takovým množstvím informací, které mu umožňovaly přezkumné řízení zahájit, přičemž v odůvodnění napadeného rozhodnutí sám uvedl, že tak krajský úřad učinit měl, pokud by postupoval podle zákona. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 As 89/2015-51, ve vztahu k zahájení přezkumného řízení dovodil, že *„jediná smysluplná „objektivizace“ začátku běhu subjektivní lhůty spočívá v určení okamžiku, kdy se informace zakládající důvod pro zahájení přezkumného řízení dostala do povědomí orgánu oprávněného takové přezkumné řízení zahájit.“* Ten je totiž příslušný vydat usnesení o zahájení přezkumného řízení od prvního okamžiku, kdy se dozví relevantní informace. Subjektivní lhůta proto počíná plynout, jakmile se o okolnostech pro zahájení přezkumného řízení dozví nadřízený správní orgán, který má pravomoc k jeho vydání, jímž byl v daném případě krajský úřad (§ 178 odst. 2 správního řádu). Skutečnost, že tak fakticky neučinil, nemohla mít za následek nezapočetí běhu subjektivní tříměsíční lhůty, která tak uplynula dne 4. 12. 2020. Jelikož krajský úřad doručil prvostupňové rozhodnutí, kterým bylo jako prvním úkonem v řízení přezkumné řízení rovněž zahájeno až dne 21. 12. 2020, je zjevné, že tak učinil až po uplynutí propadné tříměsíční subjektivní lhůty. Měl to tedy být již žalovaný, kdo prvostupňové rozhodnutí zruší a přezkumné řízení pro nepřípustnost jeho vedení zastaví. Tato žalobní námitka je proto důvodná.
24. Soud se ještě ve stručnosti vyjádří k související žalobní námitce, že nebyly splněny podmínky pro vedení zkráceného přezkumného řízení, resp. že žalobci nebylo umožněno vyjádřit s k novým podkladům, které byly do správního spisu založeny až po nabytí právní moci příkazu a mimo vedené přezkumné řízení. Tato námitka totiž úzce souvisí s důvodností námitky o nedodržení subjektivní tříměsíční lhůty k zahájení přezkumného řízení a logicky doplňuje závěr soudu, že jedinou možností krajského úřadu bylo zahájení „řádného“ přezkumného řízení, neboť pro provedení zkráceného přezkumného řízení nebyly splněny podmínky.
25. I ve vztahu k této žalobní námitce je nutné předeslat, že to byl již žalovaný, kdo implicitně v odvodnění napadeného rozhodnutí potvrdil, že krajský úřad měl zahájit „řádné“ přezkumné řízení, v něm doplnit chybějící znalecký posudek a umožnit žalobci se k nově opatřeným podkladům nad rámec těch, který byly obsaženy ve správním spise ke dni právní moci příkazu, vyjádřit. Speciální úprava přezkumného řízení obsažená ve shora citovaném § 100 zákona o odpovědnosti za přestupky se vztahuje jednak k lhůtám, ve kterých je možné přezkumné řízení zahájit, jednak k důvodu, pro který je lze zahájit. Podmínky pro provedení zkráceného přezkumného řízení neupravuje, a je tedy nutné na ně použít § 98 správního řádu. Soud připomíná, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne ze dne 11. 5. 2011, č. j. 1 As 31/2011-72, uvedl, že *„zkrácené přezkumné řízení je projevem zásady procesní ekonomie (§ 6 odst. 2 správního řádu) a jeho účelem je odstranit akt přijatý v rozporu s právními předpisy bez zbytečného zatěžování dotčených osob, nikoliv*

zjednodušit činnost správním orgánům a připravit dotčené osoby o jejich procesní práva. Nad rámec podmínek specifikovaných v § 94 až 96 správního řádu je pro provedení zkráceného přezkumného řízení zapotřebí kumulativně splnit tři další předpoklady: 1) porušení právního předpisu je zjevné ze spisového materiálu, 2) není zapotřebí vysvětlení účastníků a 3) není třeba provádět dokazování. Tyto tři předpoklady jsou rozvedením myšlenky, že ve zkráceném přezkumném řízení nelze doplňovat správní spis: ke zrušení správního rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení tak dojde za důkazní situace, která byla účastníkům správního řízení známa.“ Rovněž odborná literatura zdůrazňuje, že „ve zkráceném přezkumném řízení se dokazování neprovádí (zákon to výslovně vylučuje) a správní orgán rozhoduje i bez vyjádření účastníků řízení, jehož není zapotřebí. Rozhoduje proto na základě původního spisového materiálu a původních podkladů pro rozhodnutí (§ 96 odst. 2 věta první), k nimž se účastníci řízení již vyjadřovali buď v řízení na prvním stupni, nebo v řízení odvolacím.“ (Vedral. J. Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: Ivana Hexnerová, Bova Polygon, 2012, k § 98).

26. Obecně platí, že podmínky pro aplikaci výjimečného institutu přezkumného řízení zasahujícího do právní jistoty je nezbytné vykládat restriktivně, přičemž zkrácené přezkumné řízení navíc představuje výjimku z obecného „řádného“ přezkumného řízení, které podstatně více šetří práva účastníků, neboť se před vydáním rozhodnutí mohou vyjádřit mj. k správním orgánem spatřované nezákonnosti pravomocného přezkoumávaného rozhodnutí a k otázce zásahu do práv nabytých v dobré víře a proporcionality. Naproti tomu v případě zkráceného přezkumného řízení jsou účastníci postaveni před hotovou věc, neboť prvním úkonem je až rozhodnutí o změně či zrušení pravomocného přezkoumávaného rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. 2 As 74/2013-45, publikovaný pod č. 3166/2015 Sb. NSS). Lze proto na jedné straně souhlasit s názorem žalovaného, že řízení prvostupňové a odvolací tvoří jeden celek a že i v odvolacím řízení je možné napravit za určitých okolností některé vady, k nimž v řízení prvostupňovém došlo. Na straně druhé však v nyní souzené věci nešlo jen o procesní pochybení spočívající v nedání žalobci příležitosti vyjádřit se k jemu dosud neznámým podkladům, jakkoli to ani nebylo reálně možné vzhledem k tomu, že prvostupňové rozhodnutí bylo prvním úkonem v řízení. Opatřením nových podkladů mimo přezkumné řízení došlo k porušení § 98 správního řádu takovým způsobem, že nebyla splněna jedna ze tří podmínek pro užití institutu zkráceného přezkumného řízení. Tuto vadu žalovaný již napravit nemohl a i z tohoto důvodu měl prvostupňové rozhodnutí zrušit. I tato žalobní námitka je proto důvodná.
27. Jak již soud výše předeslal, třetí zbývající žalobní námitkou týkající se výhrad ke znaleckému posudku, se již soud nezabýval, neboť přezkumné řízení nad příkazem již nebylo možné vést pro marné uplynutí subjektivní tříměsíční lhůty.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

28. Soud tak dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná a proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož zjištěná vada nezákonnosti má původ již v prvostupňovém rozhodnutí, které vůbec nemohlo být vydáno, zrušil soud i prvostupňové rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Soud současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). *Obiter dictum* povinného odůvodnění soud uvádí, že s ohledem na marné uplynutí subjektivní tříměsíční lhůty stanovené v § 100 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí, bude další řízení spočívat toliko v jeho zastavení. Při novém projednání věci jsou správní

orgány vázány právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

29. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný ve věci úspěch neměl a náhrada nákladů řízení mu proto nepřísluší. Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení. Soud tedy výrokem pod bodem II přiznal žalobci náhradu nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práv u soudu. Ty spočívají v zaplacených soudních poplatcích ve výši 4 000 Kč (3 000 za podání žaloby a 1 000 za návrh na přiznání odkladného účinku) a nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem. Tyto náklady jsou tvořeny odměnou za zastupování za dva úkony právní služby (za převzetí a přípravu zastoupení a sepsí žaloby), u nichž sazba odměny činí dle advokátního tarifu 3 100 Kč za jeden úkon právní služby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“] a za jeden úkon (návrh na přiznání odkladného účinku žalobě) v poloviční výši 1 550 Kč [§ 11 odst. 1 písm. a) a d), odst. 2 advokátního tarifu]. Náhradu nákladů spojených s podáním návrhu na odkladný účinek žalobě soud přiznal i přesto, že s ním žalobce nebyl úspěšný, neboť pro rozhodnutí o nákladech je podstatný konečný a celkový úspěch ve věci a účelnost vynaložených nákladů (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 1. 2014, č. j. 45 A 11/2012-61, nebo Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2020, č. j. 5 As 296/2018-45), tj. 7 750 Kč. Soud naproti tomu nepřiznal náhradu nákladů za podání repliky, neboť v ní žalobce toliko částečně zopakoval již v žalobě uplatněnou argumentaci, pročez nejde o účelně vynaložené náklady. Náklady zastoupení dále tvoří náhrada hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), vše zvýšeno o částku 1 816,50 Kč odpovídající náhradě za 21% DPH z předchozích částek, neboť advokát žalobce je plátcem této daně, jak soud ověřil z veřejné databáze ARES. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto soudním řízení vznikly, činí 14 466,50 Kč (4 000 + 10 466,50). Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci celkem částku 14 466,50 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Petra Macáka (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. srpna 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
soudkyně

